

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Titulus XXVIII. De Clerico non Ordinato Ministrante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

TITULUS XXVII.

De Clerico Excommunicato, Deposito, vel Interdicto, ministrante.

SUMMARIUM.

1. Quis dicatur ministrare in Censura.
2. 3. Qua sit in ea ministrantium pena.

Sciendum, cum grave sit peccatum, etiam contra SS. Canones, si Clericus, censurâ aliquâ, excommunicationis, suspensionis (hæc enim venit in Rubrica per depositionem, quamvis & vera depositio, seu perpetua remotio ab Ordinibus & gradibus Ecclesiasticis ferè idem operetur hoc loco) vel interdicti innodatus, ministrat, ideo poenas in eundem hic statui. Per ministrantem verò hic intelligitur, non qui actum jurisdictionis spiritualis exercet, ut est dispensare in votis, juramentis, ferre censuram, & a censura absolvere sine stola & ceremoniis &c. sed qui exercet actum Ordinis quâ talis, uti est celebratio Missæ, Absolutio Sacramentalis, Baptismi collatio solennis, benedictio Nuptialis &c. & quidem proprium Ordinis, quem quis habet, & ad quem actum specialiter per Ordinationem deputatus est, uti Diaconus ad cantandum Evangelium cum Dalmatica, Manipulo, & Stola in Missa solenni.

Dico. Clericus, saltem in Majoribus constitutus, si sciens, se esse excommunicatum, suspensum (vel depositum) aut personaliter interdictum, culpabiliter exerceat actum proprium Ordinis, quem habet, evadit irregularis. 2. item si non censuratus id faciat scienter in loco interdicto. 3. debetque deponi perpetuò. 4. & potest privari beneficiis habitis. 5. depositus autem insuper prævia monitione etiam excommunicari. Pars 1. quoad excommunicatum, scilicet excommunicatione majore, constat ex *can. 7. caus. 11. q. 3. & c. 9. c. fin. h. t.* Procedit etiam de excommunicato tolerato, quia Jura non excipiunt, & tolerantia nullum præstât favorem ipsis excommunicatis, sed tantum aliis fidelibus, ut sine peccato cum ipsis communicare valeant, si velint. De suspensio ex *c. 9. cit. c. 1. in fin. de Sent. & re jud. in 6.* Et quia depositio involvit suspensionem, à fortiori procedit assertio etiam de deposito. De personaliter interdicto ex *c. is, cui 20. de Sent. Excom. in 6.* Pars 2. ex *c. is, qui. 18. eod.* Pars 3. ex *c. 3. 4. h. t.* Pars 4. ex *c. 4. cit.* quia beneficium datur propter officium: at excommunicatus &c. sine pœna irregularitatis officium præstare nequit. Pars 5. ex *c. 1. & 2. eod.* Addidi tamen, culpabiliter exercent &c. Unde irregularitatem, quæ hic statuitur ob delictum, adeoque pœnalis est, non incurrit, aliasve pœnas, qui bona fide ex ignorantia censuræ ministrat: qui actum sui ordinis exercet urgente necessitate, ut si moribundo danda sit Absolutio, vel Sacra Synaxis: qui metu infamiae, scandali, alteriusve mali id facit: qui appellationem à sententia ferendæ contra se censuræ ob justam causam

interposuit: qui quocunque ex capite excusatur à peccato gravi, ut si ministrat toleratus ad requisitionem fidelium.

Oppones 1. Si censuratus Clericus exercens actum Ordinis incurrit irregularitatem, tunc etiam incurrit, qui in Censura assistit Matrimonio: prædicat Verbum Divinum &c. 2. qui baptizat, qui ceremonias baptismi supplet &c. 3. qui Sacramentum confert nulliter, ut si Sacerdos absolvat sine intentione, consecrat in aqua, si excommunicatus non toleratus absolvat à peccatis. 4. Minorista exercens actum sui Ordinis, vel exercens actum Ordinis Superioris, quem non habet. Sed hæc omnia sunt falsa: ergo. R. generaliter negando omnia membra cum suis limitationibus, quas mox afferam. Ad 1. dico, assistentiam Matrimoniale non esse actum Ordinis Clericalis, sed quasi jurisdictionis, vel potius testis qualificati: quamquam benedicere Nuptiis esset actus indolens irregularitatem in censurato. Nec prædicare Verbum Divinum est actus Ordinis. Ad 2. baptizans non solemniter non exercet actum, qui requirit Ordinem; & ceremonias supplens, licet non conficiat Sacramentum, verè exercet actum Sacerdotis officio commissum, uti qui distribuit Eucharistiam. Ad 3. si Sacramentum est nullum ex defectu Ordinis, vel intentionis, non incurrit irregularitas; quia Laicus non ministrat in Ordine proprio, nec intentione carens, sed tantum simulat se ministrare: si verò Sacramentum est nullum ex parte materiae, vel subjecti non bene dispositi, vel jurisdictionis, quæ caret excommunicatus non toleratus, contrahitur irregularitas; quia talis invalide conficiens Sacramentum facit actum Ordinis proprium, quantum est in se, & sic ista attentatio in ratione exercitii prohibita, propter quem statuta est irregularitas, est actus perfectus & consummatus. Ad 4. si Minorista exerceret actum sui Ordinis solemniter, quasi ex officio proprio, quatenus est deputatus ad tale ministerium, quod tamen ordinariè fieri non solet, probabilis fieret irregularis, quia Jura non distinguunt inter Ordines Majores ac Minores, & Sixtus V. in *Const. Sanctum* declarat, etiam Clericos primæ Tonsuræ, ac Minorum Ordinum, suspensos, si in eis ministrare præsumperint, irregulares esse. Notetur, quod hic satis clare numeretur Prima Tonsura inter Ordines, & sic firmetur nostra doctrina ad *tir. XI. n. 5. in lib. I. tradita de eadem Tonsura*. Si verò ministrant in Ordine superiore, non ministrant in Ordine proprio, quod tamen à Jure requiritur.

TITULUS XXVIII.

De Clerico non Ordinato Ministrante.

SUMMARIUM.

1. 2. 3. Pena ministrantis Clerici in Ordine, quem non habet.
4. An Laicus ministrans fiat irregularis.

Sciatis

1 Sciendum, non minus, imò magis, delinqui à Clerico, qui ministrat in Ordine (h. e. exercet actum Ordinis proprium eo modo, quo ab Ordinatis vi Ordinis potest & solet exerceri) quem tamen nunquam suscepit, quàm ab illo, qui suscepit quidem, at usum non habet licitum, utpote per censuram excommunicationis &c. sibi prohibitum: sicut ergo poenas Clerici in censura ministrantis adduximus in priori Titulo, ita in præsentī adducemus poenas Clerici non Ordinati ministrantis, seu Ordinis, quem non habet, actum exercentis. Igitur

2 Dico. Poena Clerici Ordinem Sacrum, quem non habet, culpabiliter & seriò exercentis, licet intentionem non habeat exercendi actum Ordinis, est 1. irregularitas, saltem partialis, prohibens susceptionem Ordinum ulteriorum, 2. suspensio ferendæ sententiæ ab exercitio Ordinis ultimò suscepti, 3. excommunicatio pariter ferendæ sententiæ. Text. & DD. in c. 1. & c. 2. h. t. Dixi 1. Clerici, quid de Laico Ordinis exercitium attentante sentiendum, postea aperiam. 2. Sacrum, quamvis enim idem probabilius foret de ministrante in uno ex Ordinibus Minoribus, quem non habet, si id faceret solenniter & quasi ex officio proprio, per c. 1. cit. omitto tamen, quia rarò hodie solent ab ipsis Ordinatis exerceri taliter Minores Ordines, 3. seriò exercentis, h. e. ponentis actum externum non jocò, vel per modum scenicæ aut ludicræ actionis, sed cum intentione talem actum externum ponendi, quantum est in se, qualem solent Ordinati vi Ordinis, ut si non Sacerdos, sed Subdiaconus, vel Diaconus tantum, legeret Missam, audiret Confessiones, solenniter baptizaret, si Sacerdos attentaret Confirmare, vel Ordinare, quod est Episcoporum, si Minorista, vel Subdiaconus, cum Stola, Manipulo, & Dalmatica cantaret Evangelium in Missa solenni: secus, si sine Stola &c. cantaret. 4. licet intentionem non habeat exercendi actum Ordinis, h. e. validè eum ponendi; cum sciat, id sibi impossibile esse: si enim ignoraret, se carere Ordine, poenas non incurreret ministrando.

3 Oppones 1. Qui non habet intentionem exercendi actum Ordinis, revera non exercet, cum actus non operentur ultra intentionem agentium: ergo poenas non incurrunt. 2. Rebaptizans non incurrunt poenam irregularitatis, qui rebaptizat sine intentione conferendi Baptismum: ergo neque ponens actum Ordinis sine intentione illum verè ponendi. R. ad 1. N. Conf. Sufficit, quòd aliquis seriò intendat ponere talem actum externum, qui validè exerceri nequit nisi ab Ordinatis, hunc enim punire jam intendunt SS. Canones, cum non Ordinatus supponatur scire, sibi impossibilem esse positionem actus validi. Ad 2. Iterum N. Conf. & parit. Irregularitas in rebaptizantes statuta respicit principaliter Hæreticos, per errorem judicantes, dari posse validam collationem alteram Baptismi: qui autem judicat collationem Sacramenti à se vali-

Lib. V. R. P. Viti Pichler.

dè fieri, utique debet habere intentionem verè conferendi: econtra Irregularitas statuta in ministrantes in Ordine, quem sciunt se non habere, respicit principaliter Clericos Catholicos, qui bene sciunt, vel scire præsumuntur, se non posse actum Ordinis validum ponere, ideo nec prudenter eum intendunt, nec intendere præsumuntur, & tamen puniuntur.

Quæres, an Laicus, in Ordine Sacro ministrans, fiat irregularis? R. quamvis gravissimè peccet, & graviter ad arbitrium Judicis puniendus sit: imò, si celebrare Missam, aut Sacramentalem Confessionem audire præsumpserit, Judici Laico tradendus (ut & Clericus non-Sacerdos id attentans, sed prius degradatus) & severissimè puniendus est juxta Constit. Etsi aliàs Clem. VIII. & Constit. Apostolicus officium Urbani VIII. Sic labente anno Neoburgi ad Danubium Eremita Laicus, solennes ibi Primitias celebrans, ultimò supplicio fuit affectus. Ubi autem viget Inquisitio in Hæreticam pravitatem, est poena ignis. Sic non ita pridem Romæ fuit aliquis Clericus adjudicatus huic supplicio, qui non-Sacerdos legit Missas. Quamvis, inquam, hæc ita se habeant, irregularitatem tamen non incurrit probabilius, ut cum Barb. Sayro, atque aliis docet P. Schmalzgrueber h. n. 27. contra Navar. Suar. Engel, Wiestner, & fortè communiorem. Ratio optima est negativa, quia Irregularitas non incurritur, nisi jure expressa. c. 18. de sent. Excomm. in 6, atqui in jure non reperitur expressa Irregularitas in Laicos Actum Ordinis exercentes statuta. Imò videntur fuisse exclusi per Rubricam præsentis Tituli, sic sonante: de Clerico non Ordinato &c. Oppones in c. 1. h. t. Jus generaliter & absolute statuit irregularitatem in omnem, quicumque ministraverit in Ordine, quem non habet: ergo generaliter intelligendum est: ergo etiam de Laicis, & sic Nigrum extendit Rubrum. seu textus generalior est quàm Rubrica, Clericis addens & Laicos, R. N. illatum, quamvis generaliter sit intelligendum d. c. non tamen omni generalitate, sed tantum eà, quam habet Rubrica, omnem Clericum comprehendente, & non se extendente ad Laicos; cum in materia pœnali non sit faciendæ extensio. Adde, quòd in Clericis reperitur specialis ratio, nempe periculum, ne ministrent in Ordine nondum suscepto, quod facilius potest, & frequentius solet contingere apud Clericos, at apud Laicos valde rarò: ergo est ratio etiam positiva non extendendi textum ad Laicos.

TITULUS XXIX.

De Clerico per Saltum promotō.

SUMMARIUM.

1. Quis dicatur per saltum promotus.
2. Quid juris circa talem.

Sciendum, per saltum promotos dici illos, qui Ordines non gradatim susceperunt, sed superio-

XX 2

perio.